

Új megközelítés a műanyagok felhasználása terén

A műanyag könnyű, olcsó, mindenhol jelen van, és nem tudunk élni nélküle. „Plastic is fantastic” – azaz a műanyag fantasztikus, de jelentős hátrányai is vannak. Eljött az ideje, hogy újragondoljuk a műanyagok témáját és feltegyünk néhány fogas kérdést.

- Hogy szabadulhatunk meg az egyszer használatos műanyagoktól?
- Hogyan tehetjük könnyebbé a műanyag újrafeldolgozását?
- Végül, hogyan tudjuk elérni, hogy a műanyagok ne ott kössenek ki, ahol semmi keresnivalójuk?

EURÓPA HATALMAS MENNYISÉGŰ MŰANYAGOT ÁLLÍT ELŐ: ÉVENTE 58 MILLIÓ TONNÁT

A nyersanyagok nagy részének az alapját fosszilis tüzelőanyagok képezik. Ily módon, ha a jelenlegi termelési tendenciák folytatódnak, **2050-re** a műanyagok gyártása lehet felelős az olajfogyasztás 20%-áért és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 15%-áért, valamint **több műanyag lehet a tengerben, mint hal.**

Forrás: PlasticsEurope

EURÓPA 25 MILLIÓ TONNA MŰANYAGHULLADÉKOT TERMEL

Forrás: PlasticsEurope, 2014

Az olyan uniós kezdeményezések, mint a magasabb arányú újrafeldolgozásra irányuló célkitűzések és az ivóvízre vonatkozó hatékonyabb jogszabályok (a palackozott víz iránti igény csökkentése) javítják a helyzetet, de határozottabb fellépésre van szükség.

A műanyag hulladék több mint 60%-a továbbra is csomagolásból származik, de a csomagolásból származó hulladéknak mindössze 40%-a kerül újrafeldolgozásra.

Források: PlasticsEurope és Eurostat

A műanyagok környezetbe szivárgása

A műanyagok nagyon tartósak, ezért felhalmozódnak a természetben és károsítják azokat az ökoszisztémákat, amelyektől mi is függünk. Az óceánokban apró darabokra hullanak szét, amelyek aztán bekerülnek az élelmiszerláncba. A mikroműanyagokat elfogyasztják a planktonok, a planktonokat a halak, a halakat pedig... az ember.

2010-ben
egy átlagos
európai ember

**198 MŰANYAG
ZACSKÓT**
használt fel.

Forrás: IP-13-1017

Az európai tengerpartokon hagyott 10 leggyakoribb, műanyagból készült tárgy

Az egyszer
használatos
műanyag termékek
teszik ki a tengeri
hulladékok
50%-át.

Forrás: A JRC jelentése alapján

E tárgyak közül sok élelmiszerek, illetve italok csomagolása, és többségük egyszeri használatra szánt („egyszer használatos műanyag”). Mindez értékes erőforrások pazarlását jelenti.

Eljött az ideje, hogy újragondoljuk a műanyagok témáját

Itt az ideje, hogy megváltoztassuk a műanyagok tervezése, gyártása, használata és a műanyag-hulladék kezelése során alkalmazott módszereinket. Defináljuk újra a műanyagokat!

Az EU új stratégiát dolgozott ki a műanyagok teljes életciklusát illetően. A cél az, hogy:

TOVÁBB
TARTSANAK

KÖNNYEBB
LEGYEN AZ
ÚJRAFELHASZ-
NÁLÁSUK ÉS
ÚJRAFELDOL-
GOZÁSUK

KÖNNYEBB
LEGYEN AZ
ÖSSZEGYŰ-
TÉSÜK

Meg kell szüntetni emellett a műanyagok használatát azokban az esetekben, amikor jobb alternatívák is rendelkezésre állnak, valamint biztosítani kell, hogy az általunk használt műanyagok a lehető leghosszabb ideig megőrizték gazdasági értéküket, és ne kerüljenek a hulladéklerakókba.

2030-ra az EU piacon forgalomba hozott valamennyi műanyag csomagolásnak újrafelhasználhatónak vagy újrafeldolgozhatónak kell lennie. Az ágazat szénlábnomának csökkentése mellett ez mérsékelni fogja a műanyag-hulladékok és a tengeri hulladékok mennyiségét, valamint lassítani fogja a mikroműanyagok elterjedését.

Magyarország

**MAGYARORSZÁG
2015-BEN
299 790
TONNA MŰANYAG
CSOMAGOLÁSBÓL
SZÁRMAZÓ
HULLADÉKOT
TERMELT.**

Forrás: Eurobarométer

30,5 kg/fő

műanyag csomagolási
hulladék keletkezett
(2015)

27,5%

került újrafeldolgozásra
a műanyag csomagolási
hulladékból
(2015)

EU átlag

31 kg/fő

műanyag csomagolási
hulladék keletkezett
(2014)

40%

került újrafeldolgozásra
a műanyag csomagolási
hulladékból
(2015)

Mit tesz Ön a műanyag hulladékokkal?

Magyarország

54%

elkülönített gyűjtést
alkalmaz
újrafeldolgozás
céljából

32%

kerüli az egyszer
használatos árukat,
például a műanyag
evőeszközöket és poharakat

24%

kerüli a
túlcsomagolt
termékek
vásárlását

62%

kevesebb egyszer
használatos
műanyag
zacskót használ

EU átlag

65%

34%

24%

75%

Forrás: Eurobarométer

Hogyan kezelné Ön a műanyagokkal kapcsolatos kihívást?

A legtöbb magyar támogatja a műanyag hulladékok
visszaszorítását célzó intézkedéseket. Mivel a magyarok
84%-a aggódik a műanyagok környezeti hatása miatt
és 78%-a aggódik az egészségre gyakorolt
hatásuk miatt, az emberek motiváltak
a műanyagok jelentette kihívások
kezelésében, de vajon milyen
megoldásokat javasolnak?

Forrás: Eurobarométer

93%

úgy gondolja, hogy a termékek
tervezése során figyelembe kell
venni az újrafeldolgozás
megkönnyítését.

93%

úgy gondolja, hogy az iparágnak és
a kiskereskedőknek törekedniük kell a műanyag
csomagolóanyagok használatának csökkentésére.

94%

úgy gondolja, hogy a helyi hatóságoknak
több és jobb átvételi helyet kell biztosítaniuk
a műanyag hulladékok számára.

94%

úgy gondolja, hogy az embereket
meg kell tanítani arra, hogy miként
lehet mérsékelni a műanyag hulladékok
mennyiségét.

64%

úgy gondolja, hogy magasabb
fogyasztói árakat kell megállapítani
az egyszer használatos műanyag
termékek, például az ilyen
evőeszközök esetében.

#PlasticsStrategy

#CircularEconomy

https://twitter.com/EU_ENV

<https://www.facebook.com/EUEnvironment>

<http://ec.europa.eu/environment/circular-economy>

http://ec.europa.eu/environment/waste/plastic_waste.htm

Kiadóhivatal

Print	KH-02-18-001-HU-C	ISBN 978-92-79-90193-5	doi:10.2779/486102
PDF	KH-02-18-001-HU-N	ISBN 978-92-79-90194-2	doi:10.2779/97101

© Európai Unió, 2018

Luxemburg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2018

A forrás feltüntetése esetén a további felhasználás megengedett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználására vonatkozó politikát a 2011/833/EU határozata (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

Az európai uniós szerzői jogi védelem alatt nem álló fényképeket és más anyagokat a szerzői jog tulajdonosának előzetes engedélyével lehet csak felhasználni vagy többszörözni. Engedélyért közvetlenül a jogtulajdonosokhoz kell fordulni.